

MILJØVURDERINGER I DANMARK

Overblik over udviklingen 1994 - 2021

DREAMS
dreamsproject.dk

 nnovationsfonden

Kolofon

Titel:	Miljøvurderinger i Danmark. Overblik over udviklingen 1994 - 2021
Publiceringsår:	2022
Udgiver: Universitet.	Det Danske Center for Miljøvurdering (DCEA), Aalborg
Ansvarlig institution:	Det Danske Center for Miljøvurdering (DCEA), Aalborg Universitet.
Forfattere:	Lone Kørnøv og Ivar Lyhne
Bidragydere:	Louise Astrup Andersen (optællinger og grafer)
Finansiering:	Rapporten er støttet gennem Innovationsfund Danmarks Grand Solution program (Grant agreement number 0177-00021B DREAMS)
Internet version:	Rapporten kan findes på adressen: https://dreamsproject.dk
Emneord:	Miljøvurdering, miljørapporter, miljøkonsekvensrapporter, udvikling, Danmark
Copyright:	Tekst og tal må med kildeangivelse citeres frit.
ISBN:	978-87-93541-43-6

Disclaimer: Ansvaret for tolkningen af data ligger hos forfatterne. Den repræsenterer ikke nødvendigvis synspunkter fra DREAMS konsortiet. Hverken forfatterne eller DREAMS konsortiet er ansvarlig for nogens brug af rapportens informationer.

Indholdsfortegnelse

INTRODUKTION	3
UDVIKLINGEN AF ANTAL UDARBEJDEDE MILJØVURDERINGER	4
UDVIKLING I MILJØVURDERING AF PLANER	6
MILJØRAPPORTER FOR PLANER	6
MYNDIGHEDSFORDELING FOR MILJØVURDERINGER AF PLANER	7
UDVIKLING I MILJØVURDERING AF PROJEKTER	8
MILJØKONSEKVENSRAPPORTER FOR BILAG 1 OG 2 PROJEKTER.....	8
MYNDIGHEDSFORDELING FOR MILJØVURDERINGER AF PROJEKTER	10

Introduktion

Denne rapport giver et overblik over de sidste årtiers udvikling med gennemførelsen af miljøvurderinger i Danmark.

Den historiske udvikling afdækker:

- Samlet antal rapporter udarbejdet over tid
- Udviklingen for miljørapporter af planer, herunder fordeling på plantyper og sektorer
- Udviklingen for miljøkonsekvensrapporter af projekter på bilag 1 og bilag 2 – fordelt på projekttyper
- Udviklingen af myndighedsfordelingen

Grundlag

Som led i DREAMS projektet blev der i 2021 indsamlet rapporter for miljøvurdering af projekter og planer/programmer. Formålet med at indsamle rapporterne var dels at opbygge et nationalt repositorie, hvor rapporter er samlet og kan fremsøges i en geografi og gennem en projekt- og plantype. Dels indgår rapporterne også i udviklingen af det digitale værktøj CAUSA, som søger at uddrage erfaringer om aktiviteterens påvirkninger, deres væsentlighed og eventuel afværge.

Rapporterne er indsamlet gennem internetsøgning samt gennem bidrag fra DREAMS konsortiets partnere.

Søgningen afsluttedes i september 2021, og inkluderer dermed ikke rapporter derefter – herunder for et større antal miljøvurderinger gennemført i forbindelse med den grønne omstilling i 2022.

Overblikket bygger på i alt 1997 rapporter, og det antages at inkludere en væsentlig del af det samlede antal gennemførte rapporter.

Overblikket omhandler udelukkende miljørapporter og miljøkonsekvensrapporter. Erfaringsmæssigt findes en langt større mængde screeninger, men de har ikke været inkluderet i søgningen.

For miljøvurdering af planer og programmer refereres i teksten til 'miljøvurdering af planer' og miljørapporter, mens der for miljøvurdering af projekter refereres til miljøkonsekvensrapporter.

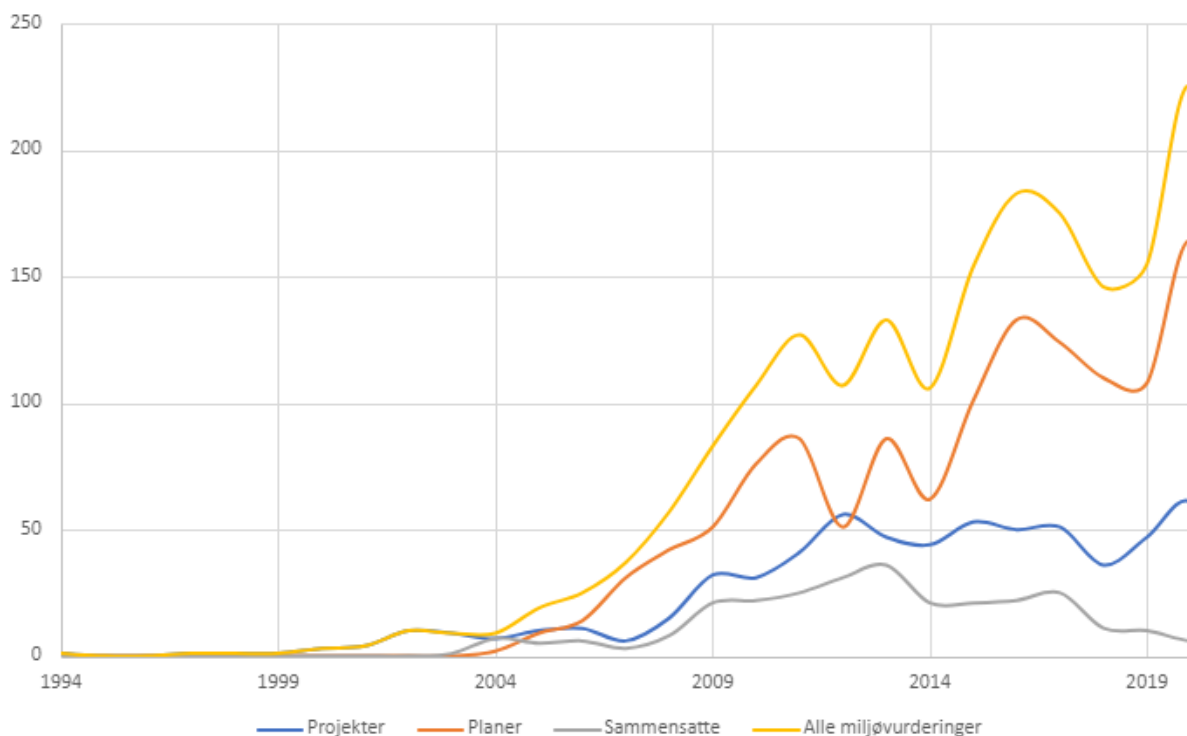
Udviklingen af antal udarbejdede miljøvurderinger

Den årlige udvikling i antallet af rapporter dækker såvel miljøvurdering af projekter, planer samt sammensatte rapporter, hvor miljøvurderingen dækker såvel plan som projekt (figur 1).

Udviklingen viser en stigning i antallet af miljøkonsekvensrapporter frem til 2012. Herefter ses der frem til 2019 et relativt stabilt antal rapporter udarbejdet årligt. Derefter ses en stigning, som forventeligt fortsætter som følge af projekter relateret til bl.a. den grønne omstilling og infrastrukturplan 2035.

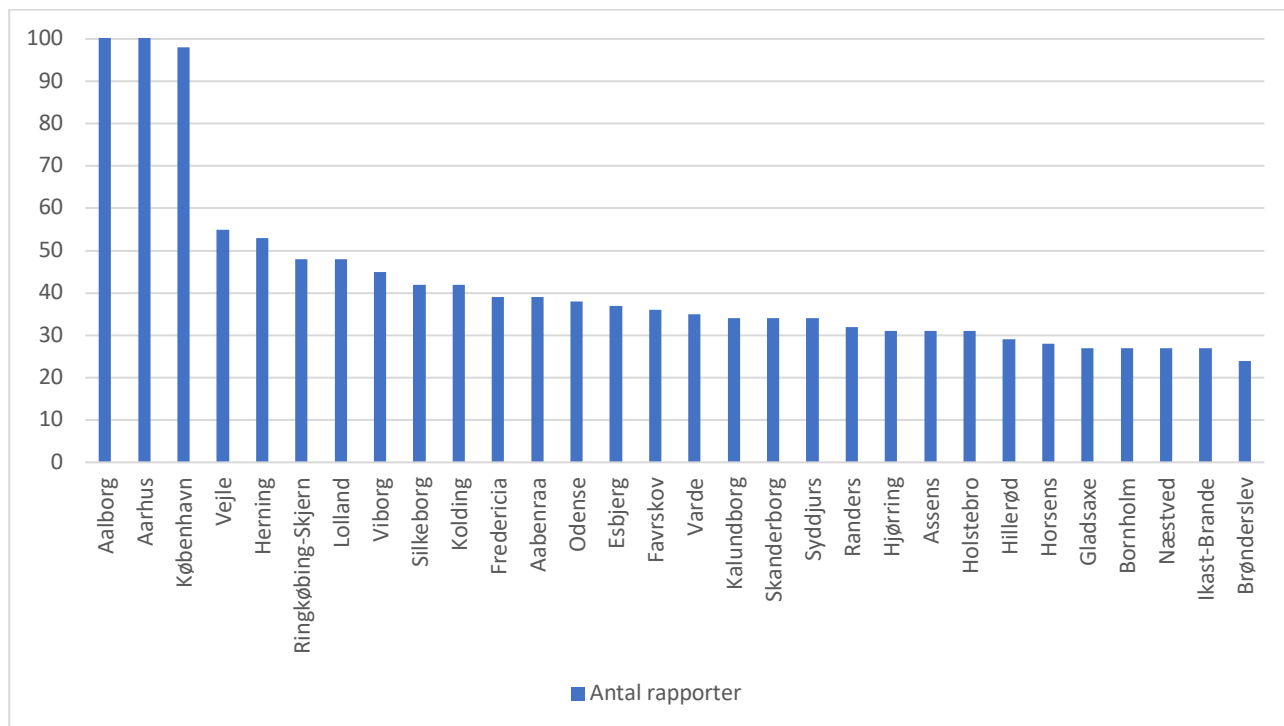
Direktivet for miljøvurdering af planer og programmer trådte i kraft i Danmark i 2004, og udviklingen i antallet af miljørapporter viser en kontinuerlig stigning derefter. Peaks på kurven for miljøvurdering af planer er sandsynligvis en afspejling af år med kommuneplanrevision. Den stigende kurve kan sandsynligvis også tilskrives den stigende opmærksomhed på lovens brede anvendelsesområde.

Antallet af rapporter, hvor miljøvurderingen for projekt og plan er sammensat i samme dokument, er nedadgående. Miljøvurderingsloven hindrer ikke en sammenskrivning af de to miljøvurderinger, men alligevel må det forventes, at antallet alligevel falder. Dette skyldes, at det nu er tydeligtgjort, at ansvaret for udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten ligger hos bygherre, mens ansvaret for miljørapporten ligger hos myndigheden, samt reglen i § 6 om at miljøvurdering af en plan ikke kan træde i stedet for miljøvurdering af et projekt. Ved en sammenskrivning skal myndigheden derfor sikre overblik over, hvilke dele der hører til henholdsvis miljøvurdering af projektet og henholdsvis planen.

Figur 1 Udviklingen af antal miljøvurderinger.

Geografisk er miljøvurderingerne relateret til kommuner med meget udvikling eller meget areal. Figur 2 viser de 30 kommuner, hvor der er udarbejdet flest miljøvurderinger indenfor kommunegrænserne. Spredningen i det indsamlede materiale går fra 1 rapport til 102 rapporter i enkelte kommuner.

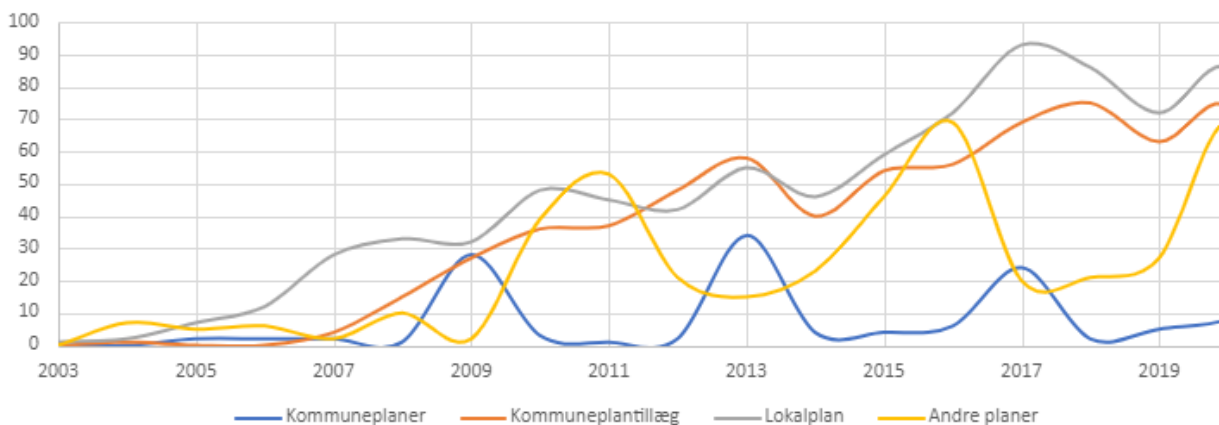

Figur 2 De 30 kommuner med flest miljøvurderinger inden for deres kommunegrænse. NB: Nationale miljøvurderinger dækkende hele Danmark er i optællingen placeret i København.

Udvikling i miljøvurdering af planer

Miljørapporter for planer

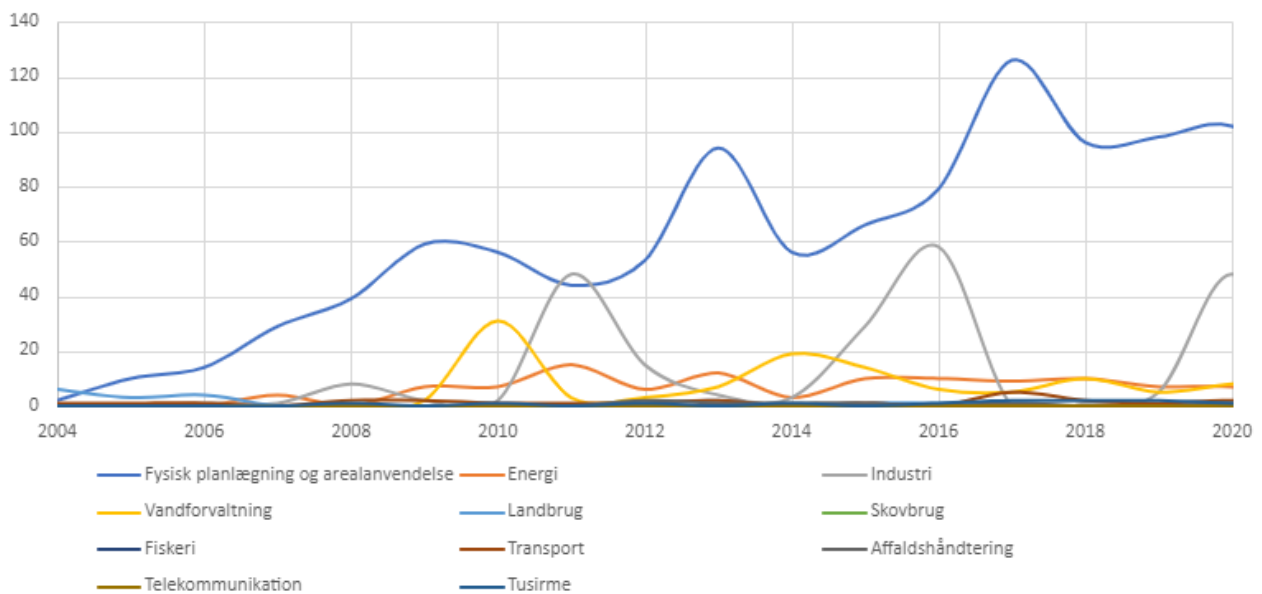
Udviklingen af miljøvurderinger for planer viser en generel stigende tendens (figur 3). Det drejer sig i overvejende grad om miljøvurdering af lokalplaner og kommuneplantillæg. Der ses dog også en stigning i miljøvurdering af andre planer end inden for planlovens område.

Figur 3 Udviklingen af antal udarbejdede miljøvurderinger over tid fordelt på forskellige plantyper.

Planer knyttet til den fysiske planlægning og arealanvendelse er den plantype, som oftest miljøvurderes (figur 4). Dernæst ses planer knyttet til industri, der blandt andet omfatter råstofplaner, varmeplaner, indsatsplaner og spildevandsplaner. Især miljøvurderingerne af råstofplanerne koncentrerer sig i 2011, 2016 og 2019-2020.

Vandforvaltningen knytter sig blandt andet til vandplaner, hvor stigningen i 2010 bl.a. afspejler miljøvurdering af vandplaner for den første planperiode. Råstofplanerne er her kategoriseret som industri.

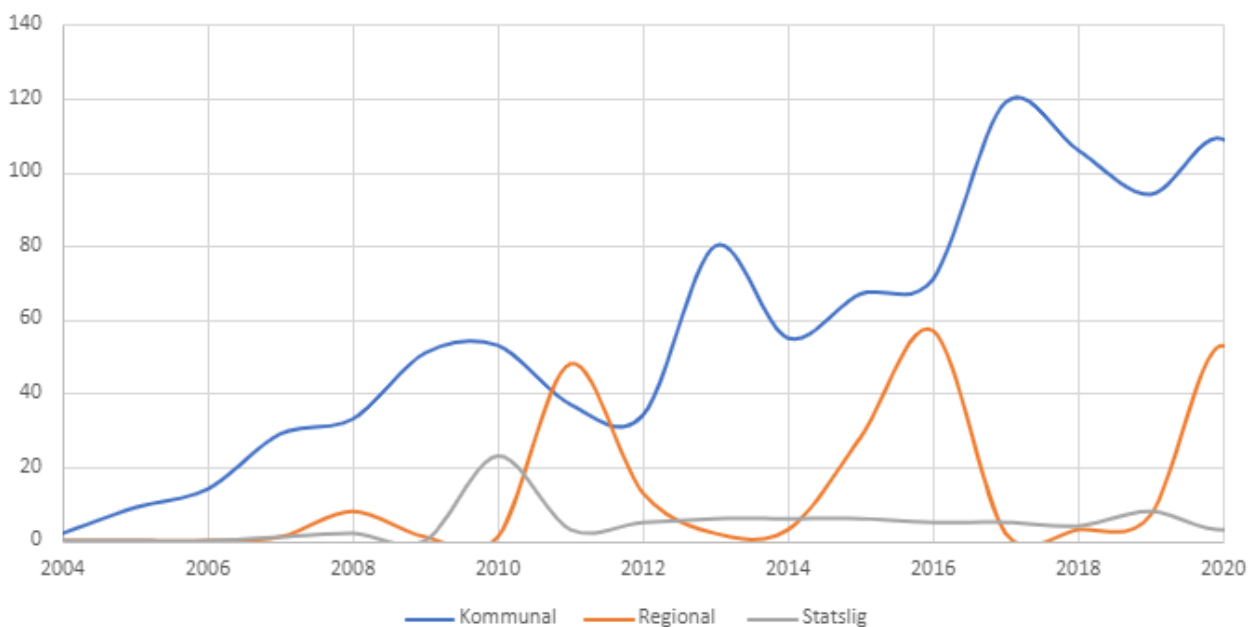

Figur 4 Udviklingen af udarbejdede miljøvurderinger indenfor forskellige plankategorier.

Myndighedsfordeling for miljøvurderinger af planer

Udviklingen i fordelingen af hvilke myndigheder, der gennemfører miljøvurdering, viser særligt et øget omfang hos kommunerne (figur 5).

Udover en stigning i 2010 i forbindelse med miljøvurdering af vandplaner ses en jævn tendens for de statslige myndigheder. Som tidligere nævnt er opmærksomheden på miljøvurderingslovens brede anvendelsesområde øget, hvilket formentlig fremover også vil lede til en øget statslig miljøvurderingsaktivitet.

Figur 5 Udviklingen af myndighedsfordelingen på miljøvurdering af planer.

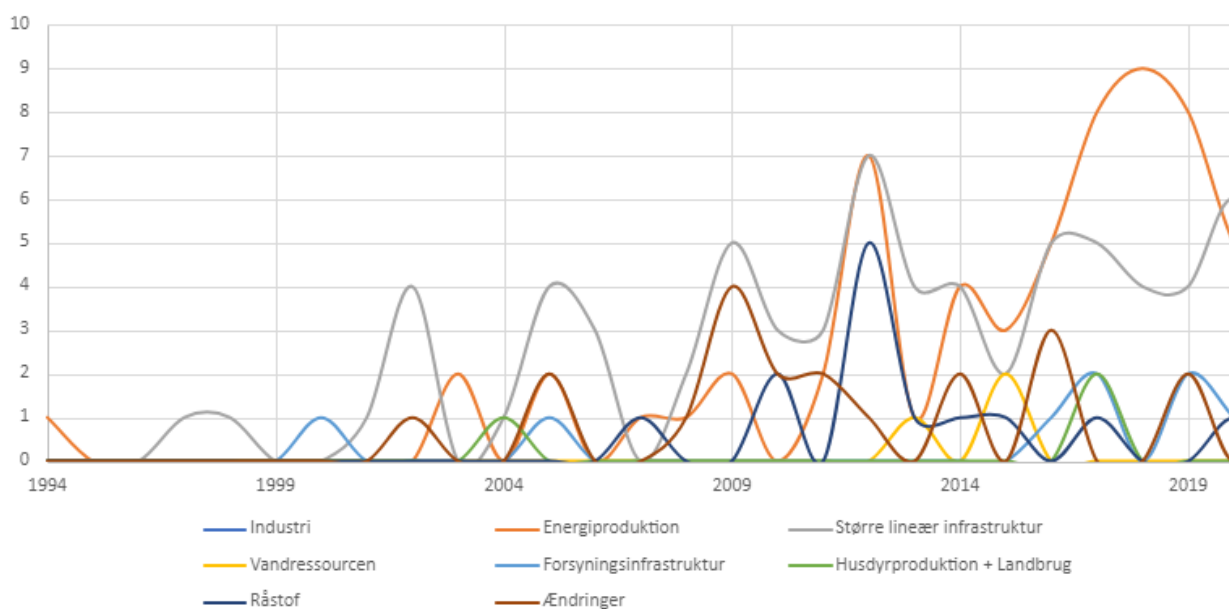
Udvikling i miljøvurdering af projekter

Miljøkonsekvensrapporter for Bilag 1 og 2 projekter

Udviklingen af miljøvurderinger for projekter viser en varierende udvikling på tværs af projekttyper (figur 6).

Den største stigning ses inden for energiproduktion med et toppunkt i 2019. Udviklingen er forbundet med udbygningen af vedvarende energiproduktion, hvor vindmølleprojekter på land historisk har været dominerende. De senere års stigning er knyttet til en bredere vifte af VE-projekter, og siden 2019 har der været en kraftig vækst i antallet af solenergi projekter.

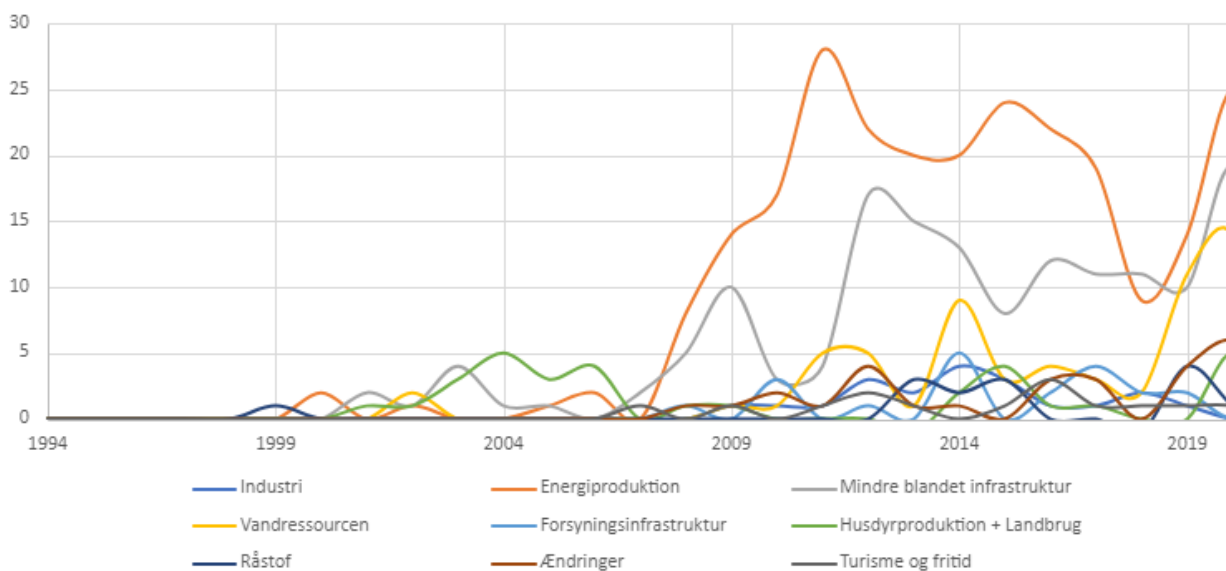
Større lineære infrastrukturprojekter er gennemgående en projekttype, som ofte miljøvurderes.

Figur 6 Udviklingen af antal udarbejdede miljøvurderinger af projekter på bilag 1 fordelt på de forskellige sektorer i lovbekendtgørelsen.

For bilag 2 projekter ses en delvis lignende udvikling som for miljøvurdering af bilag 1 projekter – særligt at projekter indenfor energiproduktion i stigende omfang miljøvurderes (figur 7).

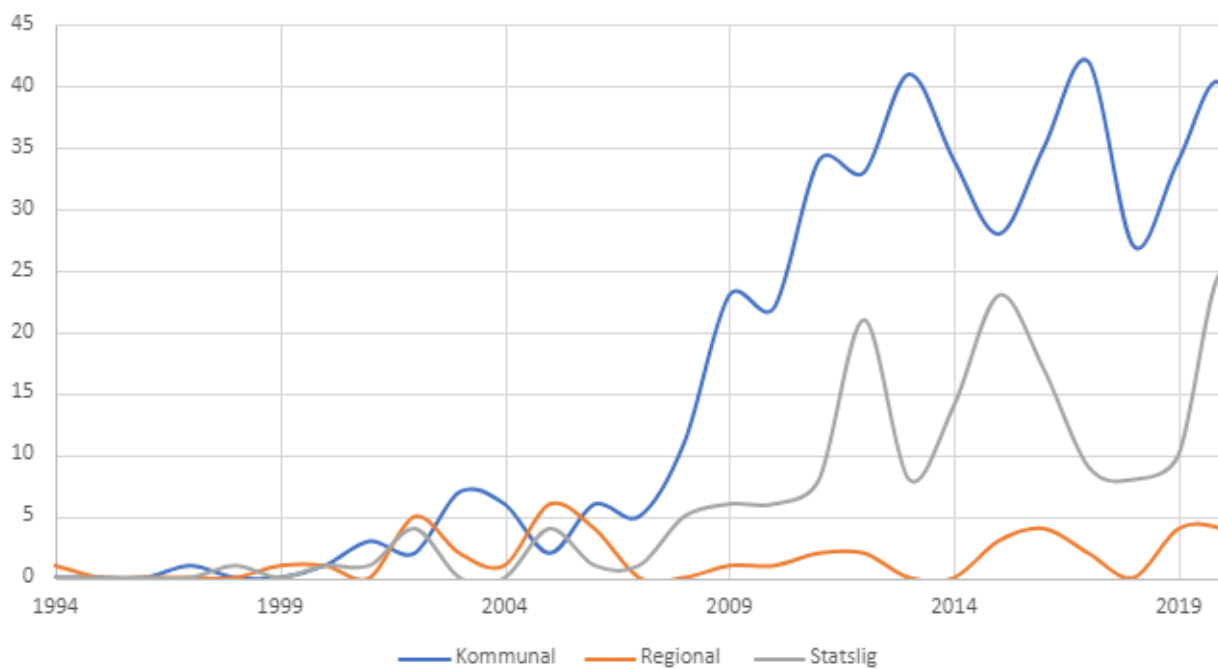
Mindre blandet infrastruktur, som f.eks. vejprojekter og baneprojekter i form af elektrificering og hastighedsopgraderinger, bliver også i stigende omfang miljøvurderet. Tilsvarende udvikling ses for projekter indenfor vandforvaltning, herunder kystbeskyttelse og klimatilpasning.

Figur 7 Udviklingen af antal udarbejdede miljøvurderinger af projekter på bilag 2 fordelt på de forskellige sektorer i lovbekendtgørelsen.

Myndighedsfordeling for miljøvurderinger af projekter

Myndighedsfordelingen for miljøvurdering af projekter viser som for planer en særlig stigning hos de kommunale myndigheder (figur 8). Dog ses også en stigning i aktivitet hos de statslige myndigheder.

Figur 8 Udviklingen af myndighedsfordelingen på miljøvurderinger af projekter.

Se mere om DREAMS-projektet på
www.dreamsproject.dk

Eller følg os på LinkedIn
<https://www.linkedin.com/company/dreamsproject/>

nnovationsfonden